

Kadoezie!



Maaïke logeerde drie dagen bij haar grootouders. Niet bij de oma en opa die ze goed kende, nee, bij meetje en peetje die heel ver weg woonden en veel ouder leken dan gewone grootouders. Ze spraken vreemd: ze zeiden dingen als: ‘Gatjebuuk?’ als ze wilden weten of je nog honger had. Ze zeiden een ‘blinktinnie’ tegen een emmer en in plaats van een schommel zeiden ze ‘een beizedjup’, niet dat die er hing. Er stond wel een ‘beizedjing’: een schommelbank met gebloemde kussens, en daar zat ze nu op te wiegelen. Maaïke spraken ze uit als ‘Michael’ op zijn Engels. ‘Majkel’, en nee, ze woonden niet in Engeland.

Het was om bij te huilen. Maar huilen hielp niet: haar oudere zus Janne mocht dit keer bij hun andere oma en opa logeren. Janne was al vaak bij meetje en peetje geweest, ze noemden haar Jantjen. ‘Je zult er “foezeltof” eten, een soort darmenbrij’, had Janne haar wijsgemaakt. Maaïke wist nu dat het gewoon een dikke soep was die je opat door je brood erin te dopen en leeg te slurpen.

Het zouden drie lange dagen worden. Maaïke liet de bal heen en weer rollen op haar schoot. Meetje en peetje woonden op een bult, het leek een wonder dat hun huis erop kon blijven staan. In de tuin stond het vol hagen en donkergroene prikplanten, laag bij de

grond maar toch groot genoeg om niet zomaar over zich heen te laten lopen. Een bal rolde meteen naar beneden en toch kreeg ze altijd een bal mee naar buiten. Meetje en peetje zeiden 'bol' in plaats van bal en dat een 'bol' rond was, waren ze blijkbaar vergeten.



‘Majkel! Kellere duuk!’ riep peetje.

Na een tijd had Maaïke door dat ze naar de kelder moest. De kelder van het huis lag in de berg: het was nog niet echt ondergronds. Peetje bouwde er een stad en als Maaïke het goed begreep, mocht zij helpen.

Een stad, had ze eerst gedacht, het zal wel! Maar het wás een stad, een ministad op een plaat van geperst hout die de hele kelder vulde. Er reed een trein doorheen. Er stonden huizen, er waren straten en fietspaden en zebrapaden en wandelpaden. Het schattigst vond Maaïke de piepkleine boompjes.

‘Mag ik echt meehelpen?’ vroeg ze met een twinkeling in haar ogen, de eerste sinds ze bij meetje en peetje was.

Peetje knikte: hij zou het postkantoor afwerken met minibaksteentjes en cement dat wat leek op de ‘foezeltof’, terwijl zij de boompjes in elkaar mocht prutsen voor de aanplanting van een stadsparkje met vijver. Toen alle bomen rechtop stonden, vergat Maaïke bijna dat ze in de kelder bij meetje en peetje zat. Het was een echt park, met een houten zitbank die peetje in elkaar had geniet.

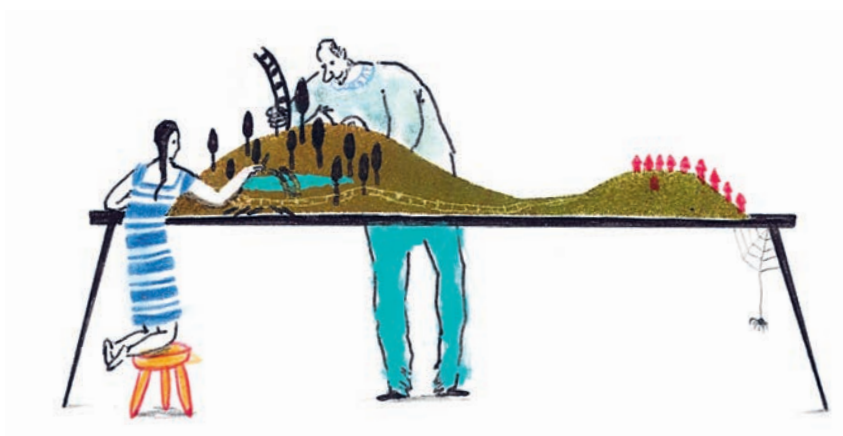
Het avondeten was niet veel soeps, maar dat maakte niet uit.

Maaïke dacht aan haar park, ze kon niet wachten tot de volgende ochtend.

De stad had haar in zijn greep. Ze fantaseerde over een speelplein, een fontein, een gracht met ijs waarop minimensjes schaatsten.



In de namiddag van de tweede dag werkte Maaïke aan een brug over de vijver, een secuur werkje. Peetje dacht dat zij het beter zou kunnen dan hij met zijn worstenvingers. Of betekende 'wurstenputten' iets anders? In elk geval lijmden Maaïke tandenstokers op twee gebogen stukken hout, terwijl Peetje een nieuwe spoorlijn aanlegde. Hij hobbelde rond de grote houten plaat, drukte in de weer met rails en verbindingstukken.



'Gatjebuuk?' vroeg hij na een tijd en hij wachtte niet op een antwoord, maar verdween in een hoek van de kelder waar de aardappels en appels voor de winter lagen. Toen hij weer in het licht verscheen, hield hij zijn ene hand voor zich uit en opende hem boven de stad. Er viel een grote harige spin uit, vlak bij de brug die nog niet eens af was. In het felle licht kon je elk haartje op de rug van de spin zien. Maaïke gilte kort en hoog. De spin liep in paniek over de stad heen, op de vlucht voor het licht. Maaïke had al veel over de inwoners nagedacht, ze was met hen in het parkje gaan zitten, had al een brief gepost in het postkantoor,

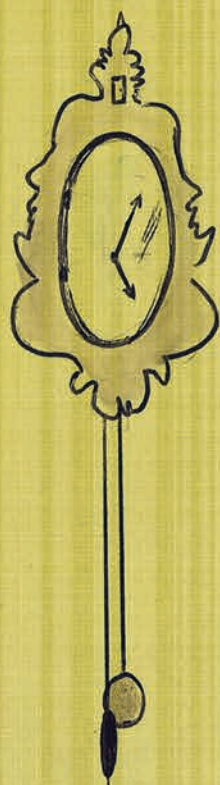
had de vertrektijden van de treinen bekeken. Alles wat ze daarnet nog schattig had gevonden, vond ze nu akelig, zelfs haar eigen bomen. Het waren niet eens bomen: het waren gewoon bruine stokjes.



'Majkel, Majkel', hinnikte Peetje en hij liet de trein rijden om de spin op te jagen. 'Vier un spaimutsie? Majkel stuch!' Hij reikte haar een appel aan,

maar Maaïke liep de keldertrap al op.

De rest van de dag bracht ze bij Meetje door. Af en toe hoorden ze vanuit het keldergat hoe de trein floot. In de keuken mocht Maaïke de kroketmachine bedienen. De aardappelbrij kwam er in schokjes uit, één lange worst die ze in bleke drolletjes sneed. Meetje mompelde sussende zinnen waarin veel 'spaimutsies' voorkwamen en ook 'Peetje kraduuk' zei ze een paar keer.



Toen ze klaar was, kneep meetje haar in de schouders en zei ze dat Maaike een 'ech wurkbies' was. Op tafel lag een berg van kroketten: die kon zo de stad in als skiheuvel. De dampende frituurpan rook geruststellend naar thuis, maar toen er een lap koeientong bij werd geserveerd, was Maaikes honger over. Peetje at met zijn mond open en Maaike kon zien hoe de ene tong met de andere speelde. Ze at toch nog twee kroketten.

Op de avond van de derde dag kwamen haar ouders haar halen. Maaike mocht 's ochtends haar tas al pakken. Even later schudde Peetje met zijn mond open en Maaike kon zien hoe de ene tong met de andere speelde. Ze at toch nog twee kroketten.

'Djukkere dee!' riep hij. 'Kadoezie!'

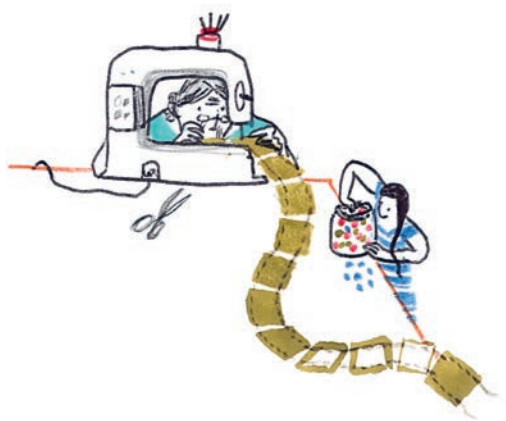
Meetje nam Maaike mee naar haar naaitafel. Terwijl ze groene lapjes stikte, mocht Maaike knopen sorteren uit een grote bokaal, rood bij rood, geel bij geel en blauw bij blauw.

Maaike stopte haar hand iedere keer diep in de bokaal, de knopen rinkelden als belletjes.

Meetje stikte en sprak tegen zichzelf, of misschien sprak ze tegen Maaike. Als de naaimachine en meetje zwegen, hoorde je alleen het getik van de knopen. Maaike wist niet waar de lapjes en de knopen voor dienden: het was een 'kadoezie', zei meetje en het maakte Maaike niets uit wat dat was, want over een paar uur ging ze naar huis. Na de 'foezelt' (er was nog over van de vorige dag) deden meetje en peetje hun dutje. Daarna daalden ze alle drie samen de keldertrap af. Meetje en peetje giehielden alsof ze naar een feest gingen. Meetje bleef bij de lichtschakelaar wachten tot ze alle drie beneden stonden, om de stad heen, en deed toen het licht uit. In het duister

zweefden allemaal lichtjes boven de spaanderplaat.

'Kadoezie!' riepen peetje en meetje samen en nog eens: 'Kadoezie!' Het betekende verrassing. Ze hadden helemaal geen dutje gedaan: meetje had de groene lapjes stof om de kruin van Maaikes bomen gebonden, met de gekleurde knopen als bloesems en fruit. En peetje was naar het dorp gefietst om lampjes te halen en had lantaarns geïnstalleerd langs de straten van de stad. De stad zag er schattiger dan ooit uit. Maaike dacht geen moment meer aan de spin.



Haar ouders en zus kwamen rond vijf uur. Ze bleven niet meer voor het avondmaal van krokant gebakken uier met bruine suiker. De volgende keer mogen de 'mukjes' – de meisjes, zij dus – eens samen komen, had meetje gezegd. En ze vroeg nog eens of ze niet bleven eten: er was uier genoeg, 'kroestig gebroan!'

In de auto keek Janne de hele tijd star voor zich uit terwijl Maaïke maar doorratelde. 'Ga jij maar weer alleen, hoor, Majkel,' zei ze, 'als het daar zo leuk is.' Maaïke voelde zich plotseling de oudste van de twee. Ze tuurde door de autoruit de schemer in en bekeek de wereld voor het eerst alsof ze hem zelf had gemaakt.

